पाणी पुरवठा योजनांसाठी वापरण्यात येणारी द्रावणे/उपकरणे/ तंत्रज्ञान यांचा राज्यस्तरीय अनुसूचीवर समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग,
शासन निर्णय क्र. डब्ल्यूक्यूएम-२००९/प्र.क्र.५३/पापु.१२
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२,
दिनांक :- २६ नोव्हेंबर, २००९.

संदर्भ - शासन निर्णय पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, क्र.डब्ल्यूक्यूएम-२००१/प्र.क्र.२२४/ पापु.१२, दि.१९.९.२००१.

प्रस्तावना -

राज्यातील ग्रामीण व नागरी भागात पाणी पुरवठा योजनांद्वारे पुरवठा होणा-या पिण्याच्या पाण्याच्या शुध्दीकरणासाठी सध्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून वापरण्यात येणारी विविध द्रावणे / उपकरणे यांचे शास्त्रीय व आर्थिक परिक्षण करुन त्यांची उपयुक्तता निश्चित करण्यासाठी दि.१९.९.०१ रोजी तांत्रिक सल्लागार समिती स्थापन करण्यात आलेली आहे. सदर तांत्रिक सल्लागार समितीची दि. २०.११.०९ रोजी झालेल्या बैठकीत पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरण्यात येणारी द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचे विविध उत्पादक संस्थांनी सादरीकरण केले. स्थानिक स्वराज्य संस्थांना व इतर पाणी पुरवठा यंत्रणा यांना सदर सादरीकरणाच्या अनुषंगाने पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरावयाच्या नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचा राज्यसुचीवर समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

शासनाच्या संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये स्थापन करण्यात आलेल्या तांत्रिक सल्लागार समितीच्या दि. २०.११.०९ रोजी झालेल्या बैठकीत या पुर्वी राज्यस्तरीय अनुसुचीमध्ये अंतर्भूत करण्यात आलेल्या द्रावणे/ उपकरणे/ तंत्रज्ञान इ. चा आढावा घेण्यात आला. सदर आढाव्याअंती यासंदर्भातील यापूर्वीचे सर्व शासन निर्णय अधिक्रमीत करण्यात येऊन असा निर्णय घेण्यात आला की, अनुसूचीमध्ये अंतर्भूत सर्वत्र उपलब्ध असलेली तसेच नियमित वापरात असणारी खालील द्रावणे/ उपकरणे/ तंत्रज्ञान यांना राज्यस्तरीय अनुसूचीतून वगळण्यात यावे :-

१) सोडियम हायपोक्लोराईट द्रावणे/ टॅबलेट्स
२) पॉट क्लोरीनेटर
३) इलेक्ट्रोक्लोरिनेटर

४) पाण्याची अणुजैविक तपासणी करण्याकरीता बॅक्टो किट्स
५) पाण्याची रासायनिक तपासणी करण्याकरीता रासायनिक तपासणी किट्स
६) पाणी शुध्दीकरण यंत्रणेमध्ये वापरण्यात येणारे कंपोनंटस्

अनूसूचीतून वगळण्यात आलेली द्रावणे/ उपकरणे/ संयंत्रे/ तंत्रज्ञान इ. ची खरेदी खालील निकषांच्या आधारे जिल्हा परिषदा, ग्रामपंचायती, नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण आणि या विभागाच्या नियंत्रणाखाली येणा-या इतर संस्था यांनी आवश्यकतेनुसार स्थानिकरित्या स्पर्धात्मक पध्दतीचा अवलंब करुन करावी.

निकष :-

१) ज्या द्रावणे / रसायन / तंत्रज्ञान यांना बी.आय.एस. (Bureau of Indian Standards) क्रमांकाद्वारे प्रमाणीत केलेले आहे ,त्यानुसार त्यांची गुणवत्ता असावी.
२) राज्य आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे अथवा इतर शासन मान्यता प्राप्त प्रयोगशाळेकडून गुणवत्ता प्रमाणपत्र प्राप्त केलेले असावे.
३) उत्पादन / तंत्रज्ञान यांचा राज्यात इतरत्र वापर झाला असल्यास परफॉरमन्स सर्टीफिकेट बंधनकारक असावे.
४) मान्यता प्राप्त संस्थेकडून WHO / GMP (Good Manufacturing Practices) सर्टीफिकेट प्राप्त केलेले असावे.

२. दि. २०.११.०९ च्या तांत्रिक सल्लागार समितीच्या बैठकीत सादरीकरण करण्यात आलेल्या **नवीन** द्रावण / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचाच राज्यस्तरीय अनुसूचीमध्ये समावेश करण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

३ **संबंधित उत्पादन वा तंत्रज्ञान यांच्या समवेत संबंधित उत्पादकाचे नाव शासननिर्णयात समाविष्ट करण्यात आले तरी राज्यातील स्वायत्त संस्था/ महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण व या विभागाच्या अधिपत्याखालील इतर संस्था यांचेशी संबंधित उत्पादन वा तंत्रज्ञान यांच्या खरेदीच्या व्यवहारात संबंधित उत्पादकांची मक्तेदारी असणार नाही.**

४. तांत्रिक सल्लागार समितीच्या वरील निर्णयानुसार या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरण्यात येणारी नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांची राज्यस्तरीय सुधारित अनुसूची पुढील प्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	उत्पादनाचे नाव	सादरीकरण केलेल्या उत्पादक/पुरवठादाराचा तपशील

(I)उच्च दाबाच्या पाण्याचा वापर करुन व जिवाणू प्रतिबंधकाचा वापर करुन पाण्याच्या टाक्या साफ करणे.		
१.	टॅनक्लिन TM method	टॅनक्लिन प्रा.लि., पहिला मजला, अरविंद ब्रॉस इंडस्ट्रियल इस्टेट, गणपती पाडा, हिंदाल्को जवळ, ठाणे बेलापूर रोड, कळवा (पू.), जि.ठाणे-४०० ६०५ फोननं.२५३३४०५९/२५४२९२९१/ २५३९७१६८
(II)Electroclorinator मीठ व पाण्यापासून क्लोरीनयुक्त हायपोक्लारोईट द्रावण तयार करणे		
१.	इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर	हेस वॉटर लिमिटेड के-२७, फाईव्ह स्टार इंडस्ट्रियल झोन, एमआयडीसी, बुटीबोरी, नागपूर-४४१ १२२ फोन नं. ०७१०४/२६५३७०/७१
(III) ब्लिचिंग पावडर व क्लोरीन वायू,तुरटीचा वापर करुन पाणी शुध्दीकरण		
१.	ब्लिचिंग पावडर डोजर	इंदुमती केमिकल्स १/संकल्पिता, प्लॉट नं.६००, १६ वा मार्ग, बांद्रा (प.), मुंबई-४०० ०५० फोन नं.२६००४३७५
(IV)सौर उर्जेवर चालणारे /अल्ट्रा व्हायलेट किरणांचा वापर करुन पाण्याचे शुध्दीकरण		
१.	अल्ट्रा व्हायलेट डिस् इन्फेक्शन सिस्टिम	सुक्रुत युव्ही सिस्टिम प्रा.लि. फ्री शैल्य, प्लॉट नं.१२, नरकेशरी सोसायटी, गणेश नगर, धायरी, पुणे-४११ ०४१ फोन नं.०२०/२४३९११९८० मो.९८५०८८१७००/९८७३३१२७०९
२.	एनव्हिरोक्लिन प्रोसेस	एनव्हिरोक्लिन व्हेचर शॉप नं.१, शक्तीकृपा बिल्डिंग, सारस्वत बँकजवळ, जांबळी नाका, ठाणे (प.)-४००६०१ फोन नं.२५४२९२९१ मो.९३२३८०७७०४
३.	बी.नोवा अल्ट्रा फिल्टरेशन वॉटर प्युरिफायर	उर्जा फ्यूचर १९०९/२, पहिला मजला, रामध्वज कमर्शियल कॉम्प्लेक्स, अरण्येश्वर कॉर्नर, रुपी को.ऑप.बँक लि. वर, पुणे-सातारा रोड, पुणे-४११ ०३७ फोन नं. ०२०/२४२३२४०४/०५/०७

४.	रिव्हर्स ऑसमॉसीस वॉटर प्युरिफायर	साज वॉटर ॲण्ड सोलर ॲप्लायंसेस ए-१०७ व ११६, पहिला मजला, राज चेंबर्स, कोठला स्टँड जवळ, अहमदनगर फोन नं.०२४१/२३२८०६५ मो.०९८९०८५५१४६
५.	अल्ट्रा व्हायलेट डिस् इन्फेक्शन सिस्टिम	माईंड फार्म नोवाटेक विश्व पुष्प, ९९२/९३/१४, राजेंद्र नगर, पुणे-४११ ०३० फोन नं.०२०/२४५३७६०१
६	सौर उर्जेवर चालणारे इलेक्ट्रो क्लोरिनेटर	डि नोरा गोवा एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी, सालीगाव सेमीनारच्या विरुध्द, बारडेज, गोवा-४०३ ५११ फोन नं.०८३२/३९८११००
७.	रिव्हर्स ऑसमॉसीस वॉटर प्युरिफायर	हाय टेक प्रा.लि. २२९,२३० टर्निंग पॉईंट, घोड दोड रोड, सुरत (गुजरात) फोन नं.०२६१/२२३६४२६/२२३३०७६
(V) मेंम्ब्रेन फिल्टर तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने पिण्याचे पाणी शुध्द व निर्जंतुक करणे		
१.	मेंम्ब्रेन फिल्टर तंत्रज्ञान	मेंब्रेन फिल्टर प्रा.लि. ७३/६, पार्वती, पहिला मजला, भक्ती मार्ग, लॉ कॉलेज रोड, पुणे-४११ ००४ फोन नं.०२०/२५४५३३४२/२५४५८०७२
२.	लाईफट्रॉन रिव्हर्स ऑसमॉसिस प्लांट	ॲक्वा हायजिन प्रा.लि. १/संकल्पिता, प्लॉट नं.६००, १६ वा मार्ग, बांद्रा (प.), मुंबई-४०० ०५० फोन नं.२६००४३७५
(VI)गॅस क्लोरिनेटर		
१.	ॲटोमॅटीक वॅक्यूम गॅस फिडर	बाबूभाई नरोत्तमदास ॲण्ड कंपनी नरोत्तदास निवास, नाना चौक, ३०८, जवाजी दादाजी रोड, मुंबई-४०० ००७ फोन नं.२६८५१३८६/६६९९७५३०/३१
२.	वॅक्यूम कल्ट्रोल गॅस क्लोरिनेटर	ॲक्वा सर्विसेस ९, विनायक सोसायटी, गोत्री रोड, वडोदरा-३९० ००७ फोन नं.०२६५/ २३३१८७६, मो.०९८२५०२८४५७
(VII)ऑक्सिडेशन		

१.	रॅपिड कॅटॅलिक ऑक्सिडेशन	नाईन मायक्रोसिस्टिम २२, जुने रामगोपाल इंडस्ट्रियल ईस्टेट, डॉ.आर. पी.रोड,जवाहर टॉकीज जवळ, मुलूंड (प.), मुंबई-४०० ०८० फोन नं.२५६४९६४१, मो.९८२०२१५९८३

५. पाणी शुध्दीकरण करण्यासाठी राज्यातील जिल्हा परिषदा, ग्रामपंचायती, नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण आणि या विभागाच्या नियंत्रणाखाली येणा-या इतर संस्था यांनी वरील परिच्छेद-१ मध्ये नमूद केलेल्या निकषानुसार खालील अटी व शर्ती यांच्या अधीन राहून राज्यसूचीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांचा आवश्यकतेनुसार वापर करण्याची शिफारस करण्यात येत आहे :-

अटी व शर्ती :-

१) स्वायत्त संस्थांनी पाणी शुध्दीकरणासाठी वरील यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान याचा वापर करताना त्यांची प्रत्यक्ष पाणी शुध्दीकरणासाठी उपयुक्तता, कार्यक्षमता त्यांच्या स्तरावर पडताळून पाहणे बंधनकारक राहील.

२)पाणी शुध्दीकरणासाठी वरील नवीन द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान इत्यादीबाबत निविदा मागविताना वरील यादीतील उत्पादकांसह इतर उत्पादकांनाही निविदा भरता येतील.

३)द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञानाचा अनूसूचीमधील समावेश या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून एक वर्षाच्या कालावधीकरिता राहील.तांत्रिक सल्लागार समितीची बैठक दर सहा महिन्यांनी बोलाविण्यात येईल व या अनुसूचीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान इ. ना मुदतवाढ देण्याचे अथवा ती रद्द करण्याचे अधिकार शासनाला असतील.

४)वरील यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या व्यतिरिक्त नवीन विकसित द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान तांत्रिक सल्लागार समितीस ज्ञात झाल्यास त्याबाबत शासनाकडून वेळोवेळी निर्देश देण्यात येतील.

५)पाणी शुध्दीकरणासाठी वापरावयाच्या सर्व द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या खरेदीसाठी कोणतेही शासकीय अनुदान अनुज्ञेय असणार नाही. यासाठी आवश्यक ती तरतूद संबंधित संस्थांनी देखभाल व दुरुस्ती निधीमधून अथवा स्वनिधीतून करावी.

६)उपरोक्त यादीतील द्रावणे / उपकरणे / तंत्रज्ञान यांच्या उपयुक्ततेबाबत अथवा कार्यक्षमतेबाबत संबंधित महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण / ग्रामपंचायती / जिल्हा परिषद / नगरपालिका/ महानगरपालिका व इतर संस्था यांच्याकडून तक्रार प्राप्त झाल्यास योग्य तपासणी करुन सदर घटकाचे नाव यादीमधून कमी करण्याचे अधिकार तांत्रिक सल्लागार समितीस राहतील.

७) या यादीत वेळोवेळी द्रावणे / उपकरणे /तंत्रज्ञान व इतर अनुषंगीक सेवा पुरविणा-या संस्थाचा अंतर्भाव करण्याचे व वर नमूद अटीशिवाय जादा अटी समाविष्ट करण्याचे अधिकार शासनास असतील.

सदर शासन निर्णयाचा सांकेतांक क्र. २००९११२६१७४७३२००१ हा असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(राजन खोब्रागडे)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रत,

१) मा.मंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
२) मा.राज्यमंत्री, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३) प्रधान सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, यांचे स्विय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
४) सह सचिव (पापु-१२), पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
५) उप सचिव, पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
६) संचालक, वैद्यकिय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, मुंबई
७) महासंचालक, (आरोग्य सेवा), आरोग्य महासंचालनालय, मुंबई
८) संचालक, अन्न व औषध प्रशासन, वांद्रे, मुंबई
९) संचालक, नगरपालिका प्रशासन, वरळी, मुंबई
१०)सदस्य सचिव (तांत्रिक), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एक्सप्रेस टॉवर्स, नरिमन पॉईंट, मुंबई
११) जिल्हाधिकारी (सर्व)
१२)आयुक्त, महानगरपालिका (सर्व)
१३)मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
१४)संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
१५)उप संचालक, राज्य आरोग्य प्रयोगशाळा, पुणे
१६) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, (सर्व)
१७) अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मंडळ, (सर्व)
१८) मुख्याधिकारी, नगरपरिषद (सर्व)
१९) संचालक, अखिल भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्था, अंधेरी, मुंबई
२०) प्रमुख (विपणन), महाराष्ट्र लघुउद्योग विकास महामंडळ, कृपानिधी, ९, वालचंद हिराचंद मार्ग, बेलॉर्ड इस्टेट, मुंबई - ४०० ००१
२१)पर्यावरण तज्ञ(सु.स. व प्र.व्य.क.) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, सिडको भवन, बेलापूर, नवीमुंबई
२२) हेस वॉटर इंजिनिअर्स, के-२७, फाइव्ह स्टार इंडस्टिअल झोन, एम.आय.डी.सी. बुटीबोरी, नागपूर-४४१ १२२,
२३)मेसर्स मेम्ब्रेन फिल्टर प्रा.लि. ७३/६, पार्वती, पहिला मजला, भक्ती मार्ग, लॉ कॉलेज रोड, पुणे-४११ ००४
२४)ॲक्वा हायजिन प्रा.लि. १/ संकल्पिता, प्लॉट नं-६००, १६ वा रोड, बांद्रे (प.) मुंबई ४०० ०५०,
२५)टॅनक्लिन प्रा.लि., पहिला मजला, अरविंद ब्रॉस इंडस्ट्रियल इस्टेट, गणपती पाडा, हिंदाल्को जवळ, ठाणे बेलापूर रोड, कळवा (पू.), जि.ठाणे-४०० ६०५
२६) इंदुमती केमिकल्स, १/संकल्पिता, प्लॉट नं.६००, १६ वा मार्ग, बांद्रा (प.), मुंबई-४०० ०५०
२७) सुक्रुत युव्ही सिस्टिम प्रा.लि., फ्री शैल्य, प्लॉट नं.१२, नरकेशरी सोसायटी, गणेश नगर, धायरी, पुणे-४११ ०४१

२८) एनव्हिरोक्लिन व्हेचर, शॉप नं.१, शक्तीकृपा बिल्डिंग, सारस्वत बँकजवळ, जांबळी नाका, ठाणे (प.)-४००६०१
२९) उर्जा फ्यूचर, १९०९/२, पहिला मजला, रामध्वज कमर्शियल कॉम्प्लेक्स, अरण्येश्वर कॉर्नर, रुपी को.ऑप.बँक लि. वर, पुणे-सातारा रोड, पुणे-४११ ०३७
३०) साज वॉटर ॲण्ड सोलर ॲप्लायंसेस, ए-१०७ व ११६, पहिला मजला, राज चेंबर्स, कोठला स्टँड जवळ, अहमदनगर
३१)माईंड फार्म नोवाटेक, विश्व पुष्प, ९९२/९३/१४, राजेंद्र नगर, पुणे-४११ ०३०
३२) डि नोरा, गोवा एनर्जी डेव्हलपमेंट एजन्सी, सालीगाव सेमीनारच्या विरुध्द, बारडेज, गोवा-४०३ ५११
३३) हाय टेक प्रा.लि., २२९,२३० टर्निंग पॉईंट, घोड दोड रोड, सुरत (गुजरात)
३४) बाबूभाई नरोत्तमदास ॲण्ड कंपनी, नरोत्तदास निवास, नाना चौक, ३०८, जवाजी दादाजी रोड, मुंबई-४०० ००७
३५) ॲक्वा सर्विसेस, ९, विनायक सोसायटी, गोत्री रोड, वडोदरा-३९० ००७
३६) नाईन मायक्रोसिस्टिम, २२,जुने रामगोपाल इंडस्ट्रियल ईस्टेट, डॉ.आर. पी.रोड,जवाहर टॉकीज जवळ, मुलूंड (प.), मुंबई-४०० ०८०
३७)क्रिस्टल फार्मा प्रा.लि., घर प्लॉट नं.४७, कुलश्री सोसायटी नं.२ कर्वे नगर, पुणे-४११ ००२
३८)सुरेख्रा केमिकल्स, प्लॉट नं. ५४/१०, डी-२ ब्लॉक, एम.आय.डी.सी., पुणे
३९) हिंद फार्मा, इंदोरा हाऊसींग कॉम्प्लेक्स, माईन्स रेस्क्यू स्टेशन, डल्ल्यू.सी.एल. कॉर्टर नं. बी-२, कल्पना नगर, नागपूर-४०० ०२६
३९)निवडनस्ती, कार्यासन पापु-१२